

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ περικοπή σε πολυτεχνικά επιδόματα στο ένα τρίτο του ποσού που δινόταν έως τώρα, περιορισμό των προνοιακών επιδομάτων αναπηρίας στα επίπεδα των 200 ευρώ και αναστολή συντάξεων κορασίδων άνω των 24 ετών, με εισόδημα υψηλότερο των 950 ευρώ, είναι μερικά μόνο από τα μέτρα «φωτιά» που εισηγήεται το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), στο υπουργείο Οικονομικών.

Στο πλαίσιο της μείωσης των δημόσιων δαπανών κατά 13,5 δισ. ευρώ για τη διετία 2013-2014, το σκέλος των συντάξεων και των επιδομάτων παίρνει το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής σε μια σειρά μέτρων που είναι σκληρά και οριζόντια. Οι προτάσεις αφορούν μειώσεις στις συντάξεις που ξεκινούν από τα 600 ευρώ, κατάργηση δώρων και επιδομάτων για κύριες και επικουρικές συντάξεις. Επίσης ειδική μνεία γίνεται για τις συντάξεις των στρατιωτικών, ενώ ζητείται να καταργηθεί η χορήγηση του ΕΚΑΣ σε όσους συνταξιούχους είναι κάτω των 65 ετών. Ακόμα το ΚΕΠΕ επιμένει να ισχύσει απαρέγκλιτα η περικοπή στα ειδικά μισθολόγια, όπως ακριβώς έχει καταγραφεί στο δεύτερο Μνημόνιο.

Για 13,5 δισ.

Αναλυτικά στο σκέλος των επιδομάτων και των συντάξεων το ΚΕΠΕ προτείνει τις ακόλουθες περικοπές, για να εξευρεθούν τα μέτρα ύψους 13,5 δισ. ευρώ για την ερχόμενη διετία:

- Να περιοριστούν κατά το ένα τρίτο τα επιδόματα των πολυτέκνων (επίδομα τρίτου παιδιού, πολυτεχνικό κ.λπ.). Ταυτόχρονα, να τεθούν αυστηρά εισοδηματικά κριτήρια, πολύ χαμηλότερα από αυτά που ισχύουν για σήμερα. Ειδικά για τα προνοιακά επιδόματα (αναπηρίας), η πρόταση του ΚΕΠΕ είναι να περικοπούν σε τέτοιο βαθμό ώστε να διαμορφωθούν σε περίπου 200 ευρώ τον μήνα.

Μείωση του επιδόματος αναπηρίας στα 200 € και του πολυτεχνικού στο ένα τρίτο!

▲ Ο υπουργός Εργασίας Γιάννης Βρούτσης (δεξιά) και ο υφυπουργός Νίκος Παναγιωτόπουλος

- Κατάργηση του υπολείμματος 13ης και 14ης σύνταξης που έχει απομείνει μετά τις περικοπές του Μαΐου 2010, τόσο για τις κύριες όσο και για τις επικουρικές συντάξεις.

- Επιβολή εισφοράς σε όλες τις συντάξεις, από 600 ευρώ μικτές αποδοχές και άνω. Η εισφορά προτείνεται να ξεκινάει από το πρώτο ευρώ και όχι για το υπερβαίνον ποσό.

- Για τους στρατιωτικούς ζητείται να κοπούν οι προαγωγές πριν από τη συνταξιοδότηση, που αυξάνουν τη σύνταξη. Μάλιστα, το ΚΕΠΕ παρατηρεί ότι μόνο το 2010 από τις αυξήσεις αυτές δόθηκαν επιπλέον 400.000.000 ευρώ στις συντάξεις

των στρατιωτικών.

- Να υπάρξει αλλαγή του τρόπου καταβολής των συντάξεων για ορφανές, ανύπαντρες ή διαζευγμένες κόρες στρατιωτικών, καθώς κρίνεται υπέρογκο το κόστος των 220.000.000 ευρώ που κλήθηκε το

Και ψαλίδι στις κύριες συντάξεις (από τα 600 ευρώ) αλλά και σ' αυτές των άγαμων θυγατέρων στην εισήγηση του ΚΕΠΕ

2010 να καταβάλει το Δημόσιο για τις παραπάνω περιπτώσεις. Μάλιστα, γίνεται ειδική αναφορά για περίπτωση άγαμης θυγατέρας που λαμβάνει 4.000 ευρώ τον μήνα. Για κορασίδες άνω των 24 ετών προτείνεται αναστολή της σύνταξης, εάν διαθεθούν μηνιαίο εισόδημα άνω των 950 ευρώ. Σήμερα η σύνταξη αυτή αναστέλλεται από εισόδημα 1.900

ευρώ τον μήνα και άνω.

- Να ανασταλεί η καταβολή του ΕΚΑΣ σε όλους τους συνταξιούχους κάτω των 65 ετών. Επίσης να καταργηθούν όλες οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις κάτω του σημερινού ορίου ηλικίας των 65 ετών.

- Να μειωθούν οι αμοιβές των ειδικών μισθολογίων κατά 12%. Με τον τρόπο αυτό να μειωθούν και οι συντάξεις που καταβάλλονται σε γιατρούς, δικαστικούς, πανεπιστημιακούς και στρατιωτικούς.

- Να μειωθεί το εφάπαξ στους δημοσίους υπαλλήλους κατά 23%. Για τους ασφαλισμένους των άλλων Ταμείων το ύψος του εφάπαξ προβλέπεται να περικοπεί κατά το ποσοστό της διαφοράς των εισφορών, σε σχέση με το εφάπαξ που καθορίζεται νομοθετικά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΛΕΙΔΑΡΑ

Ιδιαίτερα προσεκτικοί θα πρέπει να είναι οι δημόσιοι υπάλληλοι που θα επιλέξουν να συνταξιοδοτηθούν μέσα στο τρέχον έτος, καθώς υπάρχουν μια σειρά αλλαγών που φέρνει ο τελευταίος ασφαλιστικός νόμος τόσο στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, όσο και στις προϋποθέσεις. Τα σχέδια της κυβέρνησης για την εφεδρεία, τα ειδικά μισθολόγια και νέες μειώσεις στους μισθούς ωθούν τους δημοσίους υπάλληλους να βγουν στη σύνταξη μέχρι τέλος του έτους για να γλιτώσουν ότι μπορούν. Αξίζει να σημειωθεί ότι περίπου 80.000 υπάλληλοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα και μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανοίξουν την πόρτα εξόδου. Μάλιστα, ειδικό εκαιρούν πως τα μέτρα αυτά θα οδηγήσουν χιλιάδες εργαζομένους στην έξοδο κυρίως όσους έχουν πολλά έτη υπηρεσίας και είναι στις κατηγορίες Τεχνολογικής και Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (και επομένως κατοχυρώνουν καλύτερη σύνταξη).

Οι δημόσιοι υπάλληλοι που θα βγουν μέχρι τέλος τους χρόνου θα πρέπει να γνωρίζουν ότι είναι τυχεροί όσοι πρόλαβαν να θεμελιώσουν δικαίωμα μέχρι το τέλος του 2010, καθώς με βάση τα σημερινά δεδομένα δεν έχουν επηρεαστεί από τις αλλαγές στο καθεστώς συνταξιοδότησης.

Μεταβατικές ρυθμίσεις ισχύουν για όσους θεμελιώσουν δικαίωμα τη διετία 2011-2012, αφού ισχύουν ειδικές προϋποθέσεις για τη συνταξιοδότηση. Αναλυτικότερα:

1. Όσοι θεμελιώσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010. Με βάση τις ρυθμίσεις που ισχύουν σήμερα, οι συγκεκριμένοι ασφαλισμένοι δεν επηρεάζονται από τις αλλαγές που έγιναν τα τελευταία χρόνια στα όρια ηλικίας. Έτσι, οι άντρες που ασφαλίτηκαν από το 1983 έως και το 1992 μπορούν να παρουν πλήρη σύνταξη με 25 έτη σε ηλικία 65 ετών και μειωμένη στα 60. Οι γυναίκες που δεν έχουν παιδιά

Μπορούν να αναγνωρίσουν από ένα έως πέντε έτη για τα παιδιά (ένα έτος για το πρώτο παιδί, δύο για το δεύτερο και άλλα δύο για το τρίτο) και από πέντε έως επτά όπως σπουδές, στρατιωτική θητεία, πηλασματικά έτη εκτός του χρόνου για τα παιδιά (π.χ. στρατός, σπουδές).

ή έχουν ενήλικα παιδιά παίρνουν πλήρη σύνταξη στα 60 και μειωμένη στα 55.

Κερδισμένες είναι οι μητέρες ανήλικων, που μπορούν να βγουν στη σύνταξη με 25 έτη σε ηλικία 50 ετών. Η ευνοϊκή αυτή ρύθμιση ισχύει για ασφαλισμένους από το 1983 έως και το 1992, ενώ οι διατάξεις αυτές ισχύουν και για γυναίκες με ανήλικα παιδιά ή ανίκανο σύζυγο (ποσοστό ανικανότητας 67%). Τέλος, για τους πριν από το 1983 ασφαλισμένους η έξοδος γίνεται με 35 έτη χωρίς όριο ηλικίας, ενώ για όσους μπήκαν στην αγορά εργασίας από το 1983 έως και το 1992 απαιτείται η συμπλήρωση του 58ου έτους. Όσοι πρόλαβαν έως το

τέλος του 2010 να θεμελιώσουν δικαίωμα ισχύει και η 37ετία ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

2. Όσοι θεμελιώσουν δικαίωμα μεταβατικό στάδιο αύξησης των ορίων ηλικίας. Κερδισμένοι είναι οι άντρες με ανήλικα παιδιά που αν θεμελιώσουν δικαίωμα με 25 έτη, έχουν μειωμένο όριο ηλικίας. Ειδικότερα φέτος, οι γονείς ανήλικων (άντρες και γυναίκες) με 25 έτη ασφαλίτησης μπορούν να ανοίξουν την πόρτα εξόδου σε ηλικία 55 ετών. Το όριο ηλικίας διατηρείται στο 50ό έτος για όσους έχουν ανήλικα παιδιά ή ανίκανο σύζυγο, ενώ οι τρίτεκνοι (άντρες ή γυναίκες) πρέπει να έχουν 23 έτη και το 55ο έτος της ηλικίας (η θεμελίωση εδώ γίνεται με 20 έτη). Εναλλακτικά φέτος, η έξοδος από το δημόσιο για όσους ασφαλίτηκαν από το 1983 έως και το 1992 γίνεται με 37 έτη σε ηλικία 59 ετών. Σημειώνεται πως ξεκίνησε πέρυσι και συνεχίζεται η αύξηση τόσο των απαιτούμενων ετών ασφαλίτησης όσο και του ορίου ηλικίας, ώστε σταδιακά να κλείσουν οι πόρτες εξόδου για όσους δεν έχουν δουλέψει 40 χρόνια και δεν είναι 60 ετών.

Ακόμα, ευνοϊκότερες είναι οι ρυθμίσεις για όσους θεμελιώσαν πέρυσι συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 25 έτη ασφαλίτησης. Το όριο ηλικίας διαμορφώνεται στο 52ο έτος για γονείς ανήλικων και στο 61ο έτος για άντρες και γυναίκες χωρίς παιδιά ή με ενήλικα τέκνα (στα 56 δίνεται μειωμένη).

3. Όσοι θα θεμελιώσουν δικαίωμα, ωμα μετά το 2013 είναι οι αδικημένοι των αλλαγών στο ασφαλιστικό, καθώς πήνν ελαχιστών εξαιρέσεων η έξοδος θα γίνεται σε ηλικία 65

Δημόσιο: στη συνταξιοδότηση

Τι πρέπει να προσέξουν οι υπάλληλοι που

ετών. Μειωμένη σύνταξη στους πριν από το 1993 ασφαλισμένους θα καταβάλλεται με 25 έτη σε ηλικία 60 ετών. Τα αυξημένα όρια ηλικίας ισχύουν και για τους γονείς ανήλικων, καθώς μπαίνει τέλος στο ευνοϊκό καθεστώς συνταξιοδότησης των μετέρων. Ακόμα και στην περίπτωση των τρίτεκνων απαιτείται η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας για συνταξιοδότηση με 25 έτη. Οι μόνιμοι διασώζονται είναι οι γονείς ανήλικων τέκνων και οι δημόσιοι υπάλληλοι με ανίκανο σύζυγο (ποσοστό ανικανότητας 67%). Το όριο ηλικίας διατηρείται στο 50ό έτος, ενώ απαιτείται η συμπλήρωση 25 ετών.

Σημεία-κλειδιά

Κλειδί για την ταχύτερη έξοδο απο-

τελεί η αναγνώριση πηλασματικών ετών ασφαλίτησης, τα οποία τη νέα χρονιά αυξάνονται και μπορούν να φτάσουν τα δέκα (μέχρι πέντε είναι τα πηλασματικά έτη για τα παιδιά). Να σημειωθεί ότι στο δημόσιο η αναπροσαρμογή των ορίων θα ολοκληρωθεί το 2013 και στον ιδιωτικό τομέα το 2015, ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να παίρνουν σύνταξη μετά από 40 χρόνια δουλειάς στο 65ο έτος της ηλικίας τους.

Στο δημόσιο τομέα, για τις γυναίκες, αυξάνεται κατά 2 χρόνια το απαιτούμενο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για σύνταξη με 15 έτη και απαιτείται πλήρως η συμπλήρωση του 63ου έτους.

Για πλήρη σύνταξη, άνδρες και γυναίκες στο δημόσιο προκειμένου να

συνταξιοδοτηθούν θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει 37 έτη ασφαλίτησης (αύξηση ορίου κατά 1 έτος) και ηλικία των 59 ετών (από 58).

Για τους γονείς με ανήλικο τέκνο που μπορούν να θεμελιώσουν τη σύνταξη με 25 έτη ασφαλίτησης: το όριο ηλικίας ανεβαίνει από 52 στα 55 έτη.

Για πρόωπη συνταξιοδότηση (μ 25 έτη) στο δημόσιο, το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, από 56 που είναι για φέτος, αυξάνεται κατά δυο έτη το 2012, κι έτσι απαιτείται η συμπλήρωση του 58ου έτους.

Αναλυτικότερα: **►** Για σύνταξη γυναικών με 15 έτη χρειάζεται να συμπληρωθεί η ηλικία των 63 ετών (από 61).

► Για άνδρες και γυναίκες απαιτού-

ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΕΤΗ

Νωρίτερα έως και 10 χρόνια

Μέχρι και 10 χρόνια νωρίτερα μπορούν να βγουν οι δημόσιοι υπάλληλοι που θα υποβάλουν φέτος τα χαρτιά τους προς συνταξιοδότηση, μέσω της αναγνώρισης πλασματικών χρόνων.

Ειδικότερα, μπορούν να αναγνωριστούν από ένα έως πέντε έτη για τα παιδιά (ένα έτος για το πρώτο παιδί, δύο για το δεύτερο και άλλα δύο για το τρίτο) και από πέντε έως επτά όπως σπουδές, στρατιωτική θητεία, πλασματικά έτη εκτός του χρόνου για τα παιδιά (π.χ. στρατός, σπουδές).

Με βάση νομοθεσία μπορούν να αναγνωριστούν από 1.1.2012 πέντε έτη, το 2013 έξι και το 2014 επτά έτη, όσα αφορούν τα χρόνια που θα αναγνωριστούν για τα παιδιά.

Επιπρόσθετα, οι υπάλληλοι του δημοσίου είναι κερδισμένοι και γιατί γι' αυτούς η εξαγορά των πλασματικών είναι πολύ πιο οικονομική.

Υπολογίζεται για όλες τις κατηγορίες ποσοστιαία επί των συντάξιμων αποδοχών τους και σε γενικές γραμμές κυμαίνεται από 90 έως 120 ευρώ για κάθε μήνα εξαγοράς.

Τα πλασματικά έτη μπορούν να χρησιμοποιηθούν για θεμελίωση ή προσαύξηση της σύνταξης από τους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 1η Ιανουαρίου 2011 και μετά.

Όλοι όσοι έχουν κατοχυρώσει δικαίωμα μέχρι το τέλος του 2011 μπορούν να αναγνωριστούν μόνον όσους χρόνους προβλεπόταν έως

τότε και με τους περιορισμούς που ίσχυαν (στρατός, επιδότηση ανεργίας - ασθένειας κ.λπ.).

Σημειώνεται πως οι ασφαλισμένοι σε δύο φορείς κύριας ασφάλισης μπορούν να κάνουν χρήση των εξαγορών για θεμελίωση ή προσαύξηση μόνο στον έναν από αυτούς, ενώ όσοι ήδη λαμβάνουν σύνταξη από κάποιον οργανισμό δεν μπορούν να εξαγοράσουν πλασματικά για να θεμελιώσουν και να συνταξιοδοτηθούν από δεύτερο φορέα.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι πως τον πλασματικό χρόνο των τέκνων μπορούν να τον εξαγοράσουν και οι δύο γονείς.

Η εξαγορά-αναγνώριση των πλασματικών ετών μπορεί να γίνει οποτε-

δήποτε μόνο για τους ασφαλισμένους των φορέων του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Αντίστοιχα προβλέπεται και για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου.

Είναι όμως απαραίτητο καθώς δεν έχουν ερθεί διευκρινίσεις επί του θέματος, και για αποφυγή αναδρομικών αλλαγών, να υποβληθούν οι σχετικές αιτήσεις στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους εντός του έτους κατά το οποίο επιθυμεί ο ασφαλισμένος να θεμελιώσει δικαίωμα.

Κατά συνέπεια όποιος επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί με διατάξεις που ισχύουν το 2012 και να αποφυγει την επιβάρυνση των επόμενων ετών χρειάζεται να ζητήσει εξαγορά ή αναγνώριση εντός του έτους

Τημερίωση με ευνοϊκές ρυθμίσεις

↓ καταθέτουν χαρτιά μέχρι το τέλος του έτους

για 37 έτη (από 36 το 2011) και ηλικία 59 ετών (από 58)

1. Γονείς με ανήλικο θεμελιώνουν σύνταξη με 25 έτη, αλλιώς σε ηλικία 55 ετών (από 52).

2. Για ασφαλισμένο με 3 παιδιά χρειάζονται 23 έτη (από 21) και ηλικία 55 ετών (από 52).

3. Για την πρόωγη σύνταξη ασφαλισμένου με 25 έτη, η ηλικία αυξάνεται στα 58 έτη (από 56).

Την ίδια στιγμή, συνεχίζεται η μείωση του ποσοστού αναπήρωσης, που προβλέπεται σε νόμο του 2002 και υλοποιείται σταδιακά. Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως εκκρεμούν και νέες παρεμβάσεις στους φορείς επικουρικής ασφάλισης και στο ταμείο πρόνοιας (που θα οριστικοποιηθούν το επόμενο διάστημα).

Η αύξηση στα όρια ηλικίας αφορά ασφαλισμένους από 1ης Ιανουαρίου 1983 έως 31 Δεκεμβρίου 1992 που δεν πρόλαβαν να θεμελιώσουν δικαίωμα μέχρι το τέλος του 2010.

Αναλυτικά οι ρυθμίσεις που τρέχουν από 1ης Ιανουαρίου είναι οι εξής:

1. Ασφαλισμένοι με περισσότερα από 35 έτη. Διπλή είναι η επιβάρυνση, καθώς η έξοδος γίνεται με 37 έτη ασφάλισης και σε ηλικία 59 ετών. Πρόκειται για ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στον ασφαλιστικό νόμο του 2010 και υλοποιούνται σε δύο φάσεις, προκειμένου σταδιακά η σύνταξη να καταβληθεί σε ηλικία 60 ετών με 40 έτη ασφάλισης.

Υπενθυμίζουμε εδώ πως το συγκεκριμένο δικαίωμα συνταξιοδότησης θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης για το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρω-

σος. Ενδεικτικά αναφέρονται δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα:

Ανδρας 48 ετών, δημόσιος υπάλληλος, που το 2011 συμπληρώνει 25 έτη σε ιδιωτικό και δημόσιο ταμείο, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 58 ετών αφού πρώτα θα έχει συμπληρώσει 36 συντάξιμα έτη.

Γυναίκα άγαμη με 22 έτη ασφάλισης, εξαγοράζει 3 πλασματικά έτη το 2012 και συμπληρώνει 25. Η ασφαλισμένη αυτή θεμελιώνει δικαίωμα για συνταξιοδότηση με 37 έτη ασφάλισης σε ηλικία 59 ετών.

2. Ασφαλισμένοι με 25 συντάξιμα έτη. Το όριο ηλικίας αυξάνεται για όσους αποχωρούν είτε με πλήρη είτε με μειωμένη σύνταξη. Ειδικότερα, από τη νέα χρονιά το όριο ηλικίας για την πλήρη σύνταξη πάει στα

63 έτη για όσους συμπληρώσουν εντός του 2012 τουλάχιστον 25 έτη ασφάλισης. Σε ηλικία 58 ετών καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη.

3. Γονείς ανήλικων παιδιών. Το όριο ηλικίας για τη συνταξιοδότηση με 25 έτη διαμορφώνεται τη νέα χρονιά στο 55ο έτος. Το δικαίωμα αυτό έχει επεκταθεί και στους πατέρες ανήλικων τέκνων, οι οποίοι και αποκτούν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης με τις ευνοϊκές αυτές διατάξεις εφόσον θεμελιώσουν εντός του 2012 δικαίωμα με 25 έτη.

Ωστόσο χρειάζεται προσοχή καθώς από την 1η Ιανουαρίου 2013 παύει να ισχύει το εν λόγω καθεστώς. Επισημειώσουμε πως η 25ετία δεν θα πρέπει να έχει συμπληρωθεί πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2010.

Για παράδειγμα, δημόσιος υπάλληλος 46 ετών σήμερα έχει 23 έτη ασφάλισης και ανήλικο παιδί. Ο συγκεκριμένος υπάλληλος θα πρέπει να εξαγοράσει επαρκή πλασματικό χρόνο ώστε να συμπληρώσει την 25ετία εντός του 2012 και να θεμελιώσει ώστε να δύναται να συνταξιοδοτηθεί από τα 55 και εφεξής με πλήρη σύνταξη ανάλογη των ετών ασφάλισης του.

4. Τρίτεκνοι. Ανάλογη ρύθμιση ισχύει και για τους τρίτεκνους γονείς (άνδρες - γυναίκες), οι οποίοι μπορούν να θεμελιώσουν δικαίωμα με αυτό το καθεστώς εφόσον συμπληρώσουν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2012 τα απαραίτητα 20 έτη ασφάλισης. Από τη νέα χρονιά αυξάνεται όμως ο απαραίτητος χρόνος για τη συ-

νταξιοδότηση σε 23 έτη, ενώ το όριο ηλικίας ανεβαίνει στα 55. Και στις δύο περιπτώσεις (τρίτεκνοι, γονείς ανήλικων) το δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο γονείς.

5. Ενοστοί. Από την 1η Ιανουαρίου ο χρόνος ασφάλισης που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος για συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας αυξάνεται από τα 26 έτη σε 27,5. Δεν αλλοιώνεται όμως η δυνατότητα συνταξιοδότησης χωρίς όριο ηλικίας.

6. Πλασματικά έτη. Οι ασφαλισμένοι του δημοσίου που επιθυμούν να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέσα στο 2012

Κερδισμένες είναι οι μπότερες ανήλικων, που μπορούν να βγουν στη σύνταξη με 25 έτη σε ηλικία 50 ετών. Η ευνοϊκή αυτή ρύθμιση ισχύει για ασφαλισμένους από το 1983 έως και το 1992, ενώ οι διατάξεις αυτές ισχύουν και για γυναίκες με ανάπηρα παιδιά ή ανίκανο σύζυγο (ποσοστό ανικανότητας 67%).

μπορούν από τη νέα χρονιά να εξαγοράσουν ένα επιπλέον έτος (π.χ. από στρατό, σπουδές). Έτσι, ο δημόσιος υπάλληλος θα μπορεί να εξαγοράσει 5 πλασματικά έτη σε σχέση με τα 4 που είχε τη δυνατότητα πέρυσι.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι πως ο χρόνος των τέκνων βρίσκεται εκτός του συγκεκριμένου ορίου. Δηλαδή, εάν ο υπάλληλος έχει 4 έτη σπουδές και 2 έτη στρατιωτική υπηρεσία και είναι πατέρας 2 τέκνων μπορεί να εξαγοράσει για τη θεμελίωση δικαιώματος άλλα και την προσαύξηση της σύνταξης του συνολικά 8 πλασματικά έτη (4 σπουδές + 1 στρατό + 3 τέκνα).